

ULVUNDBYGGET AS
Postboks 39
NO 5902 ISDALSTØ

Vi trenger flere opplysninger for å behandle søknaden – varsel om avslag på søknad

Saken gjelder Alver - Gnr/bnr 188/399 - Kvassnesvegen 17 - søknad om samtykke.

Vi viser til søknad av 22.06.2023 om samtykke etter arbeidsmiljøloven § 18-9. Vi mottok søknaden fra ING. TAULE AS på vegne av ULVUNDBYGGET AS. Vi trenger flere opplysninger før vi kan behandle søknaden.

For å unngå at vi avslår søknaden om samtykke, må dere sende oss dokumentasjonen som mangler, **innen 15.10.2023**.

Søknaden omfatter tiltakstype Endring av bygg - Annet og bygningstype Butikkbygning.

Vi har anslått at bruksareal (BRA) for tiltaket er 480 m². Totalt antall arbeidstakere er ikke angitt.

Søknaden omhandler oppdeling og ombygging av forretningslokaler i Kvassnesvegen 17. Forretningslokalet i 2. etasje skal deles opp i to lokaler, og det etableres intern trapp gjennom etasjeskille fra butikklokalet til lager i etasjen under. Lokalene er planlagt med forretningsareal, kontorer og personalrom. I underetasjen er det planlagt lager, arbeidsrom og personalrom.

Ulvenbygget AS leier ut lokaler, og virksomhetene som skal leie er STUDIO NORDHORDLAND Fotograf Arne Årseth og Haugland VVS AS. Haugland VVS AS har sju ansatte rørleggere som utfører arbeid utenfor lokalet. Alle rørleggere har oppmøte i dette bygget.

Dette har vi mottatt fra dere

Saksbehandlingen er basert på følgende dokumentasjon:

- 1 Søknad om samtykke
- 2 SøkArbTilsynet188-399.pdf
- 3 Søknad188-399Ulvundbygget.pdf
- 4 AT-201Nutfylt.docx

Dette mangler

Søknaden er mangelfull.

Ut fra avkryssing i egenerklæringen og vedlagt dokumentasjon, vurderer vi at søknaden mangler nødvendig dokumentasjon og det er mangler ved planene. Planene oppfyller ikke krav til fysisk arbeidsmiljø.

Den ene leietakeren, Haugland VVS AS, må dokumentere at bedriftshelsetjenesten har bistått med planlegging av virksomhetens arbeidslokale. Dokumentasjon mangler.

Søknadsskjemaet er mangelfullt utfyllt.

Tiltakshaver må opplyse om antall ansatte totalt og BRA for tiltaket.

Dere finner mer informasjon om hvilke vedlegg som må følge med søknaden, på www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/#Dokumentasjonsomskalfølgemedsoeknaden. Her finner dere også lenker til det aktuelle regelverket.

Manglende dokumentasjon

For punktene under har dere svart «ja» på spørsmålene i egenerklæringen, på at tiltaket oppfyller kravet til preakseterte løsninger. Det fremgår ikke av vedleggene om eller hvordan eventuelt kravene er oppfylt. Dere har ikke dokumentert at kravene er oppfylt.

- Dere må sende oss dokumentasjon som bekrefter at kravene er oppfylt. Dette gjelder punktene:

6.1. Er risiko for ergonomisk helsefare redusert i tråd med kravene?

7.2. Er romhøyden planlagt i tråd med kravene?

8.1. Er ferdsel og atkomst planlagt i tråd med kravene?

10.2. Er alle arbeidsplasser og ferdselsveier planlagt med belysning og synsforhold i tråd med kravene?

11.4. Er det planlagt med rom for renholdsutstyr som er plassert, innredet og utformet i tråd med kravene?

Målsatte tegninger

Ved søknad om Arbeidstilsynets samtykke skal blant annet målsatte tegninger som beskriver avstander, funksjoner og areal (situasjonsplan, plan-, snitt-, fasade- og innredningstegninger mv.) legges ved søknaden.

Vi har ikke mottatt det tegningsgrunnlaget som er nødvendig for å kunne vurdere om kravene til fysisk arbeidsmiljø vil bli ivaretatt i tiltaket dere har søkt om. Nedenfor lister vi opp det vi vurderer at mangler, og som tiltakshaveren må dokumentere.

- Målsatte tegninger som beskriver tiltaket og dokumenterer at planene for det omsøkte tiltaket er i tråd med de gjeldende kravene:

Beskrivende plantegninger/ innredningstegninger, målsatte og med akser (i yttervegger for orientering av etasjene), og med beskrivende tekster/angivelser
Snitt-tegninger, målsatte, som også angir romhøyder
Fasadetegninger
Utomhustegning, som viser varemottak, atkomstveier, biloppstillingsplasser, etc.

Dere finner mer informasjon om hvilke vedlegg som må følge med søknaden, på www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/#Dokumentasjonsomskalfølgemedsoeknaden. Her finner dere også lenker til det aktuelle regelverket.

Mangelfulle løsninger eller krav som ikke er ivaretatt i planene

Tilrettelegging for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne

Arbeidsmiljøloven § 4-1 femte ledd stiller krav om at atkomstveier, sanitæranlegg, arbeidsutstyr og liknende skal være utformet og innrettet slik at arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne kan arbeide i virksomheten. Arbeidstilsynet har ikke mottatt tilstrekkelige opplysninger om at planene for tilrettelegging for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne er i tråd med de gjeldende kravene.

Nedenfor lister vi opp det vi vurderer at mangler, og som tiltakshaver må dokumentere.

- Dokumentasjon på at arbeidslokalet er planlagt tilrettelagt for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne, herunder med handikaptalett(er) og trinnfri atkomst og heis eller løfteplattform i tråd med kravene. Dokumenteres med tegninger og redegjørelser.

Dere har vurdert at kravene til handikaptalett (pkt. 1.5) ikke er relevant tema i det søknadspliktige tiltaket. Også på punktet om trinnfri atkomst og heis eller løfteplattform er i tråd med kravene (pkt. 2.2.) har dere vurdert at kravene ikke er relevant tema i det søknadspliktige tiltaket.

Dere har ikke lagt ved eventuelle forklaringer som grunngir hvorfor avvikende løsninger bør bli akseptert.

Det er ikke riktig at kravet om tilrettelegging for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne ikke er relevant tema i det omsøkte tiltaket. Tilrettelegging er et grunnleggende krav i arbeidslokaler, og skal som hovedregel være ivaretatt.

Etter ombyggingen skal lokalene være tilpasset for to leietakere/virksomheter. Tiltakshaver/utleier må tilpasse lokalene etter dagens regelverk og leietakernes/virksomhetens aktivitet. Det er flere ansatte som nå skal ha lokalet som arbeidsplass.

Ombyggingen/oppdelingen og varig innredning av lokalene bør også planlegges og innrettes for å kunne hensynta fremtidig utleie, slik at også eventuelt nye virksomheter/brukere av lokalene kan ivareta et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for sine arbeidstakere, ut fra virksomhet/aktivitet som det kan være aktuelt å leie lokalene ut til i fremtiden.

Se avsnittet nedenunder, *Veiledning – utleier og arbeidsgivers plikter*.

Forretningsarbeidsplassene er på plan 2. etasje, herunder også kontorarbeidsplasser. Planene viser at det er planlagt personalrom i underetasjen, garderober og toaletter, i tillegg til arbeidsrom og lager.

Arbeidstilsynet finner at det ikke er godt nok dokumentert at tiltaket er unntatt fra krav til tilrettelegging.

Vi ber om at dere sender oss dokumentasjon, redegjørelse mv. slik det framkommer over.

Krav til tilrettelegging for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne

De særskilte kravene til tilrettelegging for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne framkommer av arbeidsplassforskriften § 2-4 og suppleres av forskriftens kommentardel. Det må legges særlig vekt på tilrettelegging (universell utforming) som ivaretar arbeidstakere med blant annet nedsatt bevegelse, syns- og orienteringshemninger og hørselshemming. Dette gjelder både ved nybygging, ombygging og bruksendring.

Målet med kravet er at alle arbeidstakere med funksjonshemming skal ha tilgang til alle arbeidsplassene og arbeidslokalene i virksomheten. Dette betyr at det må være trinnløse atkomster, heis eller annen mekanisk persontransport, og at spiserom, garderober, handikaptaoletter osv. er tilstrekkelig dimensjonert og innredet.

Det skal som hovedregel alltid være et fullverdig handikaptaolett (dobbeltsidig med plass til rullestol på begge sider av toalettet og snusirkel), eller to ensidige handikaptaoletter (ett høyresidig og ett venstresidig). I bygg med flere etasjer skal det som hovedregel være handikaptaolett i hver etasje.

Hovedregelen er at det skal være heis i alle arbeidsbygg med flere etasjer. En eventuell tilrettelegging for montering av heis på et senere tidspunkt, aksepteres normalt ikke. Begrunnelsen for dette er blant annet at terskelen for å ansette arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne blir høyere hvis lokalene mangler heis, og at tilretteleggingen blir vanskeligere dersom en allerede ansatt arbeidstaker får midlertidig eller varig redusert bevegelse.

Tilretteleggingskravet gjelder så langt det er mulig og rimelig å tilrettelegge, og må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Det er åpnet for unntak i særskilte tilfeller. Unntak forutsetter at tiltakshaver kan dokumentere og godtgjøre at full tilrettelegging ikke er mulig eller rimelig. Bevisbyrden ligger på tiltakshaver.

For øvrig gjør vi oppmerksom på at kravene til tilrettelegging for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne forvaltes strengt. Dere finner nærmere veiledning om kravene og hvordan de kan oppfylles, på www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/#Lastnedskjemaforegenerklæring og www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/veiledning-til-dokumentasjonskrav-ved-soknad-om-arbeidstilsynets-samtykke/krav-til-heis-og-handicaptaolett/. Her finner dere også lenker til det aktuelle regelverket.

Personalrom – garderober

Arbeidsplassforskriften § 3-4 stiller krav til garderober. Arbeidstilsynet har ikke mottatt tilstrekkelige opplysninger om at planen for garderober er i tråd med de gjeldende kravene. Nedenfor lister vi opp det

vi vurderer at mangler, og som tiltakshaver må dokumentere.

- Dokumentasjon på at det er planlagt og blir etablert garderober i tråd med de gjeldende kravene. Dokumentasjon i tekst og beskrivende tegninger.

Dere har erklært at dere ikke ivaretar kravene til garderobe (pkt. 11.1), og unnlatt å legge ved begrunnelse for hvorfor Arbeidstilsynet likevel skal gi samtykke.

I dette tilfellet, der det ene lokalet skal leies ut til virksomhet som driver med rørleggerarbeid, stilles det strenge krav til garderobeløsning. Tiltakshaver og leietaker/virksomheten må i tillegg vurdere om de kommer inn under kravet til rene og urene garderober, med dusj imellom. Se kravene i pkt. 4.4 i egenerklærings skjema, om krav rent og urent område.

Det skal være garderober i tråd med kravene for begge utleielokalene.

Se avsnittet nedenunder, *Veiledning – utleier og arbeidsgivers plikter*.

Krav til garderober

Arbeidsplassforskriften § 3-2 stiller krav til hvordan personalrom skal dimensjoneres og innredes. Forskriften sier blant annet at det skal tas hensyn til

- arbeidets art (bokstav a)
- det største antallet arbeidstakere som normalt bruker rommet samtidig (bokstav b)
- at virksomheten sysselsetter både kvinner og menn (bokstav d)
- at det i personalrom ikke plasseres eller installeres annet utstyr enn det som er knyttet til den naturlige virksomheten i rommet (bokstav d). Det betyr at det som hovedregel ikke er akseptert å blande ulike funksjoner, som plass til renholdsutstyr og garderober, i samme rom.

Særskilte krav til garderober framkommer av arbeidsplassforskriften § 3-4 og suppleres av forskriftens kommentardel, andre aktuelle bestemmelser i forskriften og veiledninger.

Alle har krav på garderobe, og hver arbeidstaker skal ha tilstrekkelig plass for å henge opp tøy o.l. Dersom forholdene gjør det nødvendig, skal det være atskilte skap for arbeidstøy og privat tøy.

Arbeidstakerne skal ha mulighet til å låse inn tøy sitt i arbeidstiden, og der det er nødvendig, skal det i tillegg være låsbare avlukker for verdisaker. Videre skal arbeidstakerne ha tilstrekkelig plass til å skifte klær, og garderoben(e) skal ha speil, nødvendig antall sitteplasser for skifte av klær og skotøy og tilfredsstillende ventilasjon.

Virksomheten skal kunne sysselsette både kvinner og menn, og alle arbeidsplasser skal som hovedregel derfor ha atskilte garderober.

En atskilt garderobeløsning er særlig viktig i virksomheter der arbeidstakerne

- må skifte til eller fra arbeidstøy
- arbeider med stoffer som er giftige eller helsefarlige

- arbeider med stoffer som kan medføre smittefare, avsette lukt i tøy eller liknende

I slike tilfeller må selv små virksomheter vurdere atskilte garderobes. Garderoben(e) bør ligge i tilknytning til vaskerom/dusj eller være kombinert med vaskerom.

Når det gjelder kravet til atskilte garderobes, legger Arbeidstilsynet normalt ikke vekt på kjønns sammensetningen i virksomheten på søknadstidspunktet.

Vi gjør oppmerksom på at kravene til garderobes forvaltes strengt. Dere finner nærmere veiledning om kravene og hvordan de kan oppfylles, på www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/veiledning-til-dokumentasjonskrav-ved-soknad-om-arbeidstilsynets-samtykke/krav-til-garderobes-pa-arbeidsplassen/. Her finner dere også lenker til det aktuelle regelverket.

Se også kravene til garderobes i pkt. 11.1 i egenerklæringskjema:

www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/#Lastnedskjemaforegenerklæring

Personalrom – dusj

Arbeidsplassforskriften § 3-6 stiller krav til dusj på arbeidsplasser. Arbeidstilsynet har ikke mottatt tilstrekkelige opplysninger om at planene for dusj er i tråd med de gjeldende kravene. Nedenfor lister vi opp det vi vurderer at mangler, og som tiltakshaver må dokumentere.

- Dokumentasjon på at det er planlagt og blir etablert dusjrom som i tråd med gjeldende krav. Dokumentasjon i tekst og tegninger.

Dere har erklært at kravene til dusj ikke er relevant tema i tiltaket, pkt. 11.2 i egenerklæringen. Det er ikke riktig.

I dette tilfelle er det krav til dusjrom ut fra arbeidets art. Tiltaket skal brukes av virksomhet med aktivitet som stiller krav til at de ansatte skal ha tilgang til dusj på arbeidsplassen.

Krav til dusj

Arbeidsplassforskriftens § 3-2 stiller generelle krav til hvordan personalrom skal dimensjoneres og innredes. Forskriften sier blant annet at det skal tas hensyn til

- arbeidets art (bokstav a)
- det største antallet arbeidstakere som normalt bruker rommet samtidig (bokstav b)
- at virksomheten skal kunne sysselsette både kvinner og menn (bokstav d)
- at det i personalrom ikke skal plasseres eller installeres annet utstyr enn det som er knyttet til den naturlige aktiviteten i rommet (bokstav d). Det betyr at det som hovedregel ikke er akseptert å blande ulike funksjoner, som dusj og toalett(er), i samme rom.

Krav til dusj spesielt framkommer av arbeidsplassforskriften § 3-6 og suppleres av forskriftens kommentardel, andre aktuelle bestemmelser i forskriften og veiledninger. Det stilles krav til tilstrekkelige og egnede dusjer hvis arbeidet eller helsemessige forhold krever det. Eksempler på dette er

- fysisk krevende arbeid
- skittent arbeid
- arbeid med illeluktende stoffer
- arbeid med giftige eller helsefarlige stoffer

Dusjene skal være tilknyttet garderobene. Er det flere dusjer plassert ved siden av hverandre, bør de være atskilt med skillevegg. Dusjene skal ha rennende kaldt og varmt vann.

Vi gjør oppmerksom på at kravene til dusj forvaltes strengt. Dere finner nærmere veiledning om kravene og hvordan de kan oppfylles, på www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/veiledning-til-dokumentasjonskrav-ved-soknad-om-arbeidstilsynets-samtykke/krav-til-dusj-pa-arbeidsplassen/. Her finner dere også lenker til det aktuelle regelverket.

Se også kravene til dusjrom i pkt. 11.2 i egenerklærings skjema:
www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/#Lastnedskjemaforegenerklæring

Rom for renholdsutstyr

Arbeidsplassforskriften § 3-8 stiller krav til rom for renholdsutstyr.

Arbeidstilsynet har ikke mottatt tilstrekkelige opplysninger om at planene for rom for renholdsutstyr er i tråd med de gjeldende kravene. Nedenfor lister vi opp det vi vurderer at mangler, og som tiltakshaver må dokumentere.

- Dokumentasjon på at det er planlagt og blir etablert rom for renholdsutstyr i tråd med de gjeldende kravene. Dokumentasjon i tekst og tegninger.

Dere har erklært at kravene til rom for renholdsutstyr er ivaretatt. Det er ikke riktig.

Det er ikke inntegnet renholdsrom på tegningene, eller de er ikke synliggjort. Vi finner ingen dokumentasjon på at det er planlagt renholdsrom i tråd med de gjeldende kravene i tiltaket.

Krav til rom for renholdsutstyr

Arbeidsplassforskriften § 3-2 stiller generelle krav til hvordan personalrom skal dimensjoneres og innredes. Forskriften sier blant annet at det i personalrom ikke skal plasseres eller installeres annet utstyr enn det som er knyttet til den naturlige virksomheten i rommet. Det betyr at det som hovedregel ikke er akseptert å blande ulike funksjoner, som renholdsutstyr og garderober, i samme rom (bokstav d).

Særskilte krav til rom for renholdsutstyr framkommer av arbeidsplassforskriften § 3-8 og suppleres av forskriftens kommentardel, andre aktuelle bestemmelser i forskriften og veiledninger.

Rommet skal være innredet og utstyrt i samsvar med den planlagte rengjøringsmetoden. Det må være hensiktsmessig plassert, og hvis bygget har flere etasjer, bør det være flere slike rom, eller i det minste

tappeded og utslagssted i hver etasje – uavhengig av om det finnes heis.

Det må finnes skap eller særskilte rom for oppbevaring av rengjøringsmidler og liknende, enten i eller i nær tilknytning til rommet for renholdsutstyr. I tillegg må det settes av plass til det arbeidsutstyret som brukes, for eksempel moppevaskemaskin.

Rommet bør også ha utslagsvask, kaldt og varmt vann og være ventilert med undertrykk. I tillegg må rommet være stort nok til at arbeidsoppgavene som utføres her, ikke blir unødvendig belastende.

Det skal finnes rengjøringsrom med tappeded også i eventuelle sidebygg, som paviljonger og brakker.

Kravene gjelder også i arbeidslokaler der søker har renholdsavtale med eksterne aktører som har med og bruker eget utstyr.

Vi gjør oppmerksom på at kravene til tilrettelegging for renhold forvaltes strengt. Dere finner nærmere veiledning om kravene og hvordan de kan oppfylles, på www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/veiledning-til-dokumentasjonskrav-ved-soknad-om-arbeidstilsynets-samtykke/krav-om-a-legge-til-rette-for-drift-vedlikehold-og-renhold/. Her finner dere også lenker til det aktuelle regelverket.

Se også kravene til renholdsrom i pkt. 11.4 i egenerklæringsskjema:

www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/#Lastnedskjemaforegenerklæring

Ventilasjon

Arbeidsplassforskriften §§ 2-14 og 7-1 stiller krav til klima, ventilasjon, luftkvalitet med mer.

Arbeidslokaler skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplassene og personalrommene får tilfredsstillende klima når det gjelder temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet og sjenerende lukt, og at de beskytter mot giftige eller helsefarlige stoffer.

Arbeidstilsynet har ikke mottatt tilstrekkelige opplysninger om at planene for ventilasjonsanlegg er i tråd med de gjeldende kravene. Nedenfor lister vi opp det vi vurderer at mangler, og som tiltakshaver må dokumentere.

- Dokumentasjon på at tiltaket er planlagt med løsninger for klima, ventilasjon og luftkvalitet mv. i tråd med kravene.

Dokumentasjon inneklime og ventilasjon:

- Kravspesifikasjoner for klima og ventilasjon (skal dokumenteres)
- Luftmengdeberegninger for ventilasjonsanlegg (skal dokumenteres) (romskjema med dimensjonerte og valgte luftmengder, angitt for personbelastning, bygning/materialbelastning og prosess/forurensning)
- Opplysninger om prosess/forurensning
- Opplysninger om valgt ventilasjon
- Opplysninger om prosesstilpasset avsug

Skjema *Dokumentasjon av inneklime* finner dere på lenke nedenunder, og kan benyttes som grunnlag for dokumentasjon av ivaretagelse av inneklime.

Dere har erklært at dere ikke ivaretar kravene til løsninger for klima, ventilasjon og luftkvalitet (pkt. 3.1). Dere har angitt «Ventilasjon-1» som vedleggsnummer for å begrunne hvorfor Arbeidstilsynet likevel skal gi samtykke.

Arbeidstilsynet finner ikke at dette vedlegget er vedlagt søknaden.

Beskrivelsen i søknaden, at det er installert mekanisk ventilasjon og åpningsvinduer som blir bukt for lufting, er ikke dekkende som dokumentasjon.

Hvis virksomheten ikke planlegger med preaksepterte ytelser (mekanisk allmennventilasjon), må virksomheten dokumentere/redegjøre for hvordan valgte løsninger oppfyller arbeidsmiljøregelverkets krav til inneklime og luftkvalitet.

Krav til ventilasjon

Arbeidsplassforskriften stiller krav til inneklime. Arbeidslokaler og arbeidsplasser, eller andre områder som arbeidstakerne har tilgang til og hvor arbeidet eller prosesser kan føre til forurensning av luften, skal ha mekanisk ventilasjon og prosesstilpasset avsug. Dette skal sørge for at konsentrasjonen av kjemikalier i arbeidsatmosfæren holdes på et forsvarlig nivå.

Arbeidstilsynets veiledninger Inneklime og luftkvalitet på arbeidsplassen og Ventilasjon på arbeidsplassen inneholder normer for tilfredsstillende inneklime og luftkvalitet. Veiledningen fastslår at balansert mekanisk ventilasjon som hovedregel sikrer tilstrekkelig luftskifte og dermed tilfredsstillende inneklime generelt. Dette legges til grunn for vår forvaltningspraksis.

Arbeidstilsynet stiller ikke konkrete krav til løsninger, men til dokumentasjon som viser at dere planlegger løsninger som gir tilfredsstillende inneklime uavhengig av arbeidets art. Velger dere ventilasjonsløsninger som oppfyller normene som er angitt i veiledningene, vil kravene til inneklime og luftkvalitet normalt være ivare tatt.

Vi gjør oppmerksom på at kravene til tilfredsstillende inneklime forvaltes strengt. Dere finner nærmere veiledning om kravene og hvordan de kan oppfylles, og lenker til det aktuelle regelverket ved å følge lenkene nedenfor.

- Dokumentasjonskrav: www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/veiledning-til-dokumentasjonskrav-ved-soknad-om-arbeidstilsynets-samtykke/krav-til-ventilasjon/
- Inneklime og luftkvalitet på arbeidsplassen: www.arbeidstilsynet.no/tema/inneklime/
- Ventilasjon på arbeidsplassen: www.arbeidstilsynet.no/tema/inneklime/ventilasjon/
- Krav til fysisk arbeidsmiljø: www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/#Lastnedskjemaforegenerklæring

Bruk av bedriftshelsetjenesten

Arbeidsgiver plikter å knytte godkjent bedriftshelsetjeneste til virksomheten hvis risikoforholdene på arbeidsplassen tilsier det, jf. arbeidsmiljøloven § 3-3 første ledd og forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-1 første ledd.

Arbeidstilsynet har ikke mottatt tilstrekkelig dokumentasjon på at bedriftshelsetjenesten har bistått virksomheten i planleggingen av tiltaket i tråd med de gjeldende kravene. Nedenfor lister vi opp det vi vurderer at mangler, og som tiltakshaver må dokumentere.

- Dokumentasjon som bekrefter at bedriftshelsetjenesten har bistått under planleggingen
- Redegjørelse for bedriftshelsetjenestens eventuelle merknader
- Bekreftelse på at bedriftshelsetjenesten har gjennomgått søknadens dokumentasjon til Arbeidstilsynet. Vi vil ha bedriftshelsetjenestens uttalelse om de løsningene som virksomheten planlegger for å oppfylle krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, og de faktorene som er nødvendig å vurdere. Spesielt vil vi ha kommentert tiltak (ytelser/bygningsmessige løsninger) for faktorene
 - inneklime og ventilasjon, forurensning i arbeidsatmosfæren
 - biologisk helsefare
 - skille rent og urent område – vurdering ut fra arbeidets art
 - garderobes – vurdert ut fra arbeidets art
 - dusjer

Bedriftshelsetjenestens medvirkning og uttalelse gir ikke grunnlag for avvik fra grunnleggende krav.

Krav til bedriftshelsetjeneste

Virksomheter innenfor visse nærmere angitte næringsgrupper skal være tilknyttet en bedriftshelsetjeneste som er godkjent av Arbeidstilsynet, jf. forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-1 andre ledd. Virksomheten som skal bruke bygget, er registrert med næringskode 43.221 og skal derfor være tilknyttet godkjent bedriftshelsetjeneste.

Bedriftshelsetjenesten skal kjenne til virksomheten, risikoforholdene i den og kravene som loven stiller til arbeidslokaler og personalrom. På bakgrunn av dette skal bedriftshelsetjenesten gi råd om hvordan virksomheten kan redusere risikoforholdene gjennom bygningsmessige tiltak, og hvilke personalfasiliteter som må være på plass. Arbeidsgiver skal derfor sørge for at bedriftshelsetjenesten bistår med planlegging og gjennomføring av fysiske og organisatoriske endringer i virksomheten – som etablering, vedlikehold og tilrettelegging av arbeidsplasser, lokaler, utstyr og arbeidsprosesser. Dette fremgår av forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-2.

Dere finner nærmere veiledning om godkjent bedriftshelsetjeneste og bruk av denne, på <https://www.arbeidstilsynet.no/hms/roller-i-hms-arbeidet/bht/>. Her finner dere også lenker til det aktuelle regelverket.

Vi fortsetter å behandle saken når vi har fått dokumentasjonen over.

Det også kan være andre mangelfulle løsninger, manglende oppfyllelse av arbeidsmiljøkrav eller manglende redegjørelser for arbeidsmiljøkrav, enn det vi har nevnt.

Det er tiltakshaver som skal sørge for at søknaden gir alle nødvendige opplysninger, og som må ettersende den dokumentasjonen som mangler. Saksbehandlingstiden regnes fra det tidspunkt søknaden er komplett.

Vi tar forbehold om at det kan være behov for å be om ytterligere opplysninger.

Om Arbeidstilsynets rett til å kreve opplysninger

Ifølge forskrift om administrative ordninger § 12-1 kan Arbeidstilsynet kreve alle opplysningene som framgår av Arbeidstilsynets søknadsskjema, og ellers alle de opplysninger som er nødvendig for at vi skal kunne vurdere om lovens krav er oppfylt i det enkelte tilfelle.

Veiledning – utleier og arbeidsgivers plikter

Gjeldende arbeidsmiljøregelverk og krav til utforming og innretting av arbeidslokalet gjelder til enhver tid for lokaler som innbefatter arbeidsplasser og arbeidstakere.

Arbeidsplassforskriften gjelder for både utleier og arbeidsgiver, og både utleier og arbeidsgiver har ansvar for at forskriftskrav blir overholdt. Dette følger av arbeidsmiljøloven §§ 4-4(1) og 4-1(1), og arbeidsplassforskriften § 1-3 første og fjerde ledd.

Utleiere av arbeidslokaler har ansvar for å leie ut egnede lokaler og lokaler som oppfyller krav til fysisk arbeidsmiljø.

Arbeidsgiver har ansvar for at arbeidsmiljøet er tilfredsstillende under bruk, jf. arbeidsmiljøloven § 2-1.

At det dreier seg om eksisterende eller eldre lokaler, fritar ikke tiltakshaver/arbeidsgiver fra kravet om å tilpasse arbeidslokalene etter dagens regelverk. Arbeidsplassforskriften gjelder for faste og midlertidige arbeidsplasser og for nye og eksisterende arbeidslokaler.

Regelverk om utforming av arbeidsplassen

- Se kravene til arbeidsplasser og arbeidslokaler i [arbeidsplassforskriften](#).
- Se krav til arbeidsmiljøet i [arbeidsmiljøloven kapittel 4](#).

Hva skal søknaden dokumentere?

Søknaden om Arbeidstilsynets samtykke skal dokumentere at tiltaket planlegges med bygnings- og utstyrmessige løsninger som er i samsvar med kravene i regelverket, slik at arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd ivaretas. Arbeidslokalene og arbeidsplassene skal være tilpasset arbeidets art, særskilte risikoforhold ved driften og den enkelte arbeidstakers behov. Kravene til personalfasiliteter skal ivaretas.

Kommunen kan ikke gi igangsettingstillatelse uten vårt samtykke

Merk at kommunen ikke kan gi igangsettingstillatelse uten samtykke fra Arbeidstilsynet, jf. plan- og bygningsloven §§ 21-4 og 21-5.

Vi sender derfor kopi av dette brevet til ALVER kommune for å gjøre oppmerksom på at dere ikke har fått Arbeidstilsynets samtykke etter arbeidsmiljøloven § 18-9.

Dere kan klage

Dere kan klage dersom dere mener at dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi de opplysningene vi spør etter, jf. forvaltningsloven § 14. Fristen for å klage er tre dager fra dere mottar dette brevet.

For mer informasjon om klageinstans, framgangsmåte ved klage, retten til å se dokumentene i saken og søksmål, se www.arbeidstilsynet.no/klage/. Dere kan ikke reise søksmål før klageadgangen er prøvd, jf. forvaltningsloven § 27b.

Gi informasjonen videre til arbeidsmiljøutvalget, verneombudet eller ansattes representant

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstakerne medvirker i samtykkebehandlingen. Arbeidsmiljøutvalget og verneombudet har formelle roller som skal sikre slik medvirkning. Vi ber dere derfor om å gjøre arbeidsmiljøutvalget kjent med dette brevet. Hvis virksomheten ikke har arbeidsmiljøutvalg, ber vi dere om å gjøre verneombudet kjent med brevet. Har dere inngått avtale om annen ordning enn å ha verneombud, skal dere gi kopi av brevet til ansattes representant.

Hvis tiltakshaver er utleier, skal dere gi en kopi av brevet til alle arbeidsgivere som er leietakere. Dette for at de skal kunne orientere egne arbeidsmiljøutvalg, verneombud eller ansattes representant.

Se arbeidsmiljøloven § 7-2 annet ledd bokstav c) og forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 2-2 tredje ledd bokstav a).

Mer informasjon?

Dere finner mer informasjon om Arbeidstilsynets samtykke og krav til det fysiske arbeidsmiljøet på www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/.

Send dokumentasjon via eDialog

Bruk eDialog hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller svare på dette brevet. Oppgi referansenummer 2023/37619. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/post/.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Tommy Pedersen
seksjonsleder

Winnie Borgund
seniorinspektør

Dette brevet er elektronisk godkjent.

Kopi til:

ING. TAULE AS		Radøyvegen 1400	5936	MANGER
ALVER KOMMUNE	Byggesaksavd.	Postboks 4	5906	FREKHAUG
AS HAUGLAND VVS		Lyngvegen 2	5914	ISDALSTØ
STUDIO NORDHORDLAND Fotograf Arne Årseth		Kvassnesvegen 17	5914	ISDALSTØ